

UZASADNIENIE

D. D. został oskarżony o to, że w dniu 15 sierpnia 2015 roku około godziny 17:35 na 345,0 km drogi na (...) w m. S. gm. W. powiat (...), prowadził po drodze publicznej pojazd mechaniczny – samochód osobowy marki F. (...) nr rej. (...) pomimo cofnięcia uprawnień do kierowania pojazdami mechanicznymi kat. B zgodnie z decyzją nr (...) wydaną przez Starostę (...) z dnia 03.08.2015 roku o cofnięciu uprawnień do kierowania pojazdami mechanicznymi do czasu ustania przyczyn powodu cofnięcia tych uprawnień, tj. o czyn z art. 180a kk.

Sąd Rejonowy w Piotrkowie Trybunalskim wyrokiem z dnia 7 stycznia 2016 roku w sprawie sygn. akt II K 652/15:

1. uznał oskarżonego D. D. za winnego popełnienia zarzucanego mu czynu i za to na podstawie art. 180a kk wymierzył mu karę grzywny w ilości 100 (stu) stawek dziennych po 50 (pięćdziesiąt) złotych stawka;
2. zasądził od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa kwotę 70 (siedemdziesięciu) złotych tytułem zwrotu wydatków oraz kwotę 500 (pięćset) złotych tytułem opłaty.

Powyższy wyrok zaskarżył oskarżony.

Zaskarżonemu wyrokowi zarzucił :

a. obrazę przepisów prawa materialnego

- art. 180 a kk polegająca na błędnym przyjęciu, że oskarżony dopuścił się zarzucanego czynu, podczas gry w rzeczywistości kwalifikacja prawna jej nieuzasadniona, gdyż oskarżony posiadał uprawnienia do kierowania pojazdami mechanicznymi na terenie Rzeczypospolitej Polskiej, potwierdzone uzyskaniem uprawnień na terenie Ukrainy, które poprzedziło ukończenie kursu, przeprowadzenie wymaganych badań lekarskich oraz zdanie egzaminu państwowego, a sam oskarżony w okresie poprzedzającym uzyskanie uprawnień na terenie Ukrainy oraz w okresie po uzyskaniu tychże zamieszkiwał na stałe w tym państwie i ma tam stałe zameldowanie.

b. obrazę przepisów postępowania karnego, która miała wpływ na treść zapadłego orzeczenia, tj:

- art. 7 kpk., art. 410 kpk poprzez dokonanie oceny zgromadzonych w sprawie dowodów w sposób dowolny, z naruszeniem zasady swobodnej oceny zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, bez uwzględnienia ich całokształtu i bez respektowania zasad prawidłowego rozumowania oraz wskazań wiedzy i doświadczenia życiowego, co w konsekwencji spowodowało, że rozstrzygnięcie oparte zostało na błędnym przyjęciu, iż zgromadzony w sprawie materiał dowodowy dał podstawy do przyjęcia, że oskarżony D. D. dokonał zarzucanego mu czynu i w efekcie doprowadziło do wydania wyroku skazującego w tej sprawie, podczas gdy prawidłowa jego ocena prowadzi do wniosku odmiennego.

c. błąd w ustaleniach faktycznych, mający wpływ na treść orzeczenia, polegający na przyjęciu, że oskarżony dopuścił się zarzucanego mu czynu podczas, gdy należyta ocena zachowania się oskarżonego, w szczególności fakt, uzyskania przez niego uprawnień na terenie Państwa sygnatariusza Konwencji Wiedeńskiej o ruchu drogowym z dnia 8 listopada 1968 r., które to uprawnienia pozwalały mu na kierowanie pojazdami również na terenie Polski, winna prowadzić do wniosku, iż oskarżony posiadał uprawnienia do kierowania pojazdami na terenie Polski, a samo cofnięcie uprawnień dokonane decyzją Starostwa Powiatowego można rozpatrywać li tylko jako utratę dotychczasowych polskich uprawnień.

W konkluzji skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez uniewinnienie oskarżonego, względnie o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

SĄD OKRĘGOWY ZWAŻYŁ CO NASTĘPUJE :

Apelacja okazała się zasadna w takim stopniu, że w wyniku jej wniesienia należało uchylić zaskarżony wyrok i umorzyć postępowanie.

Analizując całokształt zebranych w sprawie dowodów należy uznać, że sąd rejonowy zebrał je w sposób wystarczający do merytorycznego rozstrzygnięcia i należycie ocenił, co pozwoliło mu na wyprowadzenie prawidłowych ustaleń faktycznych. Sąd ten ustosunkował się do wszystkich istotnych dowodów w sprawie i stanowisku swemu dał wyraz w zasługującym na aprobatę uzasadnieniu. Poczynione przez sąd ustalenia faktyczne znajdują odpowiednie oparcie w zebranych w sprawie materiale dowodowym, który został poddany wnikliwej i wszechstronnej analizie oraz ocenie, respektującej wymogi art. 4 kpk, art. 7 kpk, art. 410 kpk.

Skarżący nie wykazał w żaden sposób, aby rozumowanie sądu, przy ocenie zgromadzonych w sprawie dowodów było wadliwe, bądź nielogiczne. Zarzuty przedstawione w apelacji mają w istocie charakter polemiczny i opierają się wyłącznie na odmiennej ocenie zebranych w sprawie dowodów.

Skarżący nie ma racji twierdząc, że zebrany w sprawie materiał dowodowy nie upoważniał sądu do uznania, że oskarżony swym zachowaniem wyczerpał ustawowe znamiona zarzucanego mu przestępstwa z art. 180a kk.

Bezspornie w sprawie oskarżony w dniu kontroli drogowej, tj. w dniu 15 sierpnia 2015 roku nie posiadał dokumentu stwierdzającego uprawnienia do kierowania pojazdem mechanicznym kat. B wydanego przez organ państwa polskiego. Z uwagi na wielokrotne naruszenie przepisów ruchu drogowego prawo jazdy zostało D. D. zatrzymane w związku z przekroczeniem 24 punktów i wdrożona została wobec niego w styczniu 2015 roku procedura sprawdzenia kwalifikacji kierowcy, która zakończona uzyskaniem pozytywnego wyniku egzaminu kontrolnego sprawdzenia kwalifikacji, dawała podstawy do odzyskania w/w dokumentu. Oskarżony nie poddał się rygorom tej procedury/ końcowy termin egzaminu upłynął w dniu 14 maja 2015 roku /, ignorując kierowane do niego stosowne decyzje. Powyższe wynika z treści decyzji znajdujących się na karcie 7,8 akt sprawy.

Z treści złożonych przez oskarżonego wyjaśnień wynika, że w jego ocenie uprawnienia zostały mu cofnięte w maju 2015 roku, a więc w tej dacie niezbitcie oskarżony miał świadomość, że takich uprawnień nie posiada.

Prawo jazdy wydane przez Starostę (...) zostało na mocy decyzji Starosty (...) cofnięte oskarżonemu w dniu 3 sierpnia 2015 roku (k. 7). W toku kontroli drogowej oskarżony legitymował się ważnym dokumentem prawa jazdy wydanym przez organ państwa obcego – (Wydział Komunikacji w K., Ukraina) w dniu 6 czerwca 2015 roku.

Podkreślić należy, że zachowanie sprawcze czynu z art 180a kk polega na prowadzeniu pojazdu mechanicznego przez osobę, której decyzją właściwego organu zostały cofnięte uprawnienia do kierowania pojazdami. Jest to przestępstwo formalne. Dla jego bytu nie jest wymagane spowodowanie zagrożenia bezpieczeństwa ruchu drogowego. Jest ono przestępstwem z abstrakcyjnego zagrożenia.

Podmiotem tego przestępstwa może być tylko osoba, która posiadała uprawnienia do kierowania pojazdami, ale zostały jej cofnięte. Jest to więc przestępstwo indywidualnie właściwe (delictum proprium).

Co do zasady sąd odwoławczy podziela zaprezentowaną argumentację apelanta dotyczącą zasad wzajemnego uznawania praw jazdy państw sygnotariuszy Konwencji Genewskiej z 1949 roku oraz Konwencji Wiedeńskiej z 1968 roku.

Podkreślić jednak należy, że w przypadku wydanego za granicą międzynarodowego prawa jazdy określonego Konwencją Genewską z 1949 r. oraz krajowego lub międzynarodowego prawa jazdy określonego w Konwencji Wiedeńskiej z 1968 r. Wówczas istotne znaczenie ma data wydania prawa jazdy oraz fakt, czy obywatel polski posługujący się tym dokumentem przed jego wydaniem utracił w Polsce miejsce pobytu stałego, czy też uzyskanie tego dokumentu łączyło się tylko z krótkotrwałym opuszczeniem Polski.

Zgodnie z treścią art. 5 ust. 4 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 roku o kierujących pojazdami prawa jazdy stwierdzające uprawnienia do kierowania odpowiednim pojazdem silnikowym na terenie Polski w okresie 6 miesięcy od rozpoczęcia stałego lub czasowego pobytu. Jeżeli zatem dana osoba nie utraciła określonego statusu pobytowego w Polsce, takie prawo jazdy nie stwierdza uprawnienia do kierowania pojazdami na obszarze RP.

W przedmiotowej sprawie oskarżony w okresie od 4 marca 2014 roku do 14 sierpnia 2015 roku posiadał miejsce stałego pobytu na terenie Polski /k. 22/. W tym okresie, w dniu 6 czerwca 2015 roku zostało mu wydane prawo jazdy przez organ państwa obcego. Więc oskarżony posiadał status pobytowy na terenie Polski od 14 marca 2014 roku i upłynął już okres 6 miesięczny w którym prawo jazdy zachowywało ważność i w takim układzie prawo jazdy wydane przez organ państwa obcego nie stwierdzało jego uprawnień do kierowania pojazdami mechanicznymi na obszarze RP. W takiej sytuacji decyzja Starosty (...) cofająca oskarżonemu uprawnienia do kierowania pojazdami zachowała moc.

Sąd Rejonowy prawidłowo zatem uznał, że oskarżony wyczerpał swym zachowaniem ustawowe znamiona zarzucanego mu przestępstwa z art. 180a kk.

Nie można natomiast zgodzić się z sądem meriti, odnośnie dokonanej przezeń oceny stopnia społecznej szkodliwości tegoż czynu. Przy dokonywaniu tejże oceny, z pola widzenia nie można bowiem tracić okoliczności, że oskarżony na terenie państwa obcego czasowo przebywał i w istocie przeszedł pozytywnie procedurę uprawniającą go do uzyskania uprawnień do kierowania pojazdami określonej kategorii. W tym znaczeniu doświadczył i poddał się rygorom związanym z odzyskaniem kwalifikacji do kierowania pojazdami mechanicznymi. Taka procedurę musiałby przejść także w Polsce po upływie roku od zatrzymania prawa jazdy i de facto jest to najpoważniejszą sankcją dla kierowcy, któremu cofnięto uprawnienia do kierowania pojazdami.

Zauważyć należy też, że gdyby oskarżony dopełnił formalności związanych ze zmianą miejsca zamieszkania miałby on realna możliwość wypełnienia obowiązku wynikającego z art. 5 ust 4 uokp.

Uprawnione jest twierdzenie, że oskarżony także posiadał zdolności do kierowania pojazdami mechanicznymi i subiektywne przekonanie, że posiada zalegalizowane uprawnienia do kierowania pojazdami.

Czyn jakiego dopuścił się oskarżony nie cechuje się znacznym ciężarem gatunkowym.

Wobec powyższego zarówno stopień zawinienia oskarżonego, jak i stopień społecznej szkodliwości czynu uznać należy za znikomy, biorąc pod uwagę całokształt okoliczności przedmiotowo – podmiotowych, ujawnionych w rozpoznawanej sprawie oraz fakt uprzedniej niekaralności oskarżonego, jego warunki i właściwości osobiste – ustabilizowany tryb życia, fakt odzyskania kwalifikacji do prowadzenia pojazdów.

Dlatego też zaskarżony wyrok należało uchylić i na podstawie art.17 § 1 pkt 3 k.p.k. w zw. z art. 1 §2 k.k. umorzyć postępowanie karne wobec oskarżonego.

Wobec treści rozstrzygnięcia merytorycznego kosztami sądowymi poniesionymi w niniejszej sprawie należało obciążyć Skarb Państwa.